

АГЕНЦИЈА
ЗА КВАЛИФИКАЦИЈЕ

СТАНДАРД КВАЛИФИКАЦИЈЕ

ФАРМАЦЕУТСКИ
ТЕХНИЧАР

Београд, 2021.

СТАНДАРД КВАЛИФИКАЦИЈЕ

Назив квалификације	ФАРМАЦЕУТСКИ ТЕХНИЧАР
---------------------	------------------------------

ОСНОВНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ КВАЛИФИКАЦИЈЕ

КЛАСНОКС ¹ / ISCED-F 2013	0916 Фармација
Ниво НОКС -а ²	4
Ниво ЕОК-а ³	4
Врста квалификације	Стручна
Обим квалификације	4 године
Предуслови за стицање квалификације	Ниво 1 НОКС-а - основно образовање и васпитање, основно образовање одраслих, основно балетско образовање и васпитање и основно музичко образовање и васпитање.
Облици учења	- Формално образовање
Врста јавне исправе	- Диплома; - Уверење о положеним испитима у оквиру савладаног програма за образовни профил.

РЕЛЕВАНТНОСТ КВАЛИФИКАЦИЈЕ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ И НАСТАВАК ОБРАЗОВАЊА

Проходност у систему квалификација	-Ниво 5 НОКС-а; -Ниво 6 НОКС-а (подниво 6.1 и 6.2); -Ниво 7 НОКС-а (подниво 7.1)
Занимање	3213 Фармацеутски техничари
Стандард занимања ⁴	—

¹ Систем према коме се квалификације разврставају и шифрирају у НОКС- у, усклађен са Међународном стандардном класификацијом образовања ISCED 13-F.

² Национални оквир квалификација Републике Србије (НОКС)

³ Европски оквир квалификација (енг. *European Qualifications Framework*)

⁴ До доношења стандарда занимања, повезаност стандарда квалификације Фармацеутски техничар са тржиштем рада заснована је на подацима о занимањима који су утврђени на основу прописа из области рада и запошљавања (према: Закон о НОКС-у, чл. 50.), као и на опису рада из иницијалног предлога стандарда квалификације у оквиру Иницијативе за развој и усвајање стандарда квалификације Фармацеутски техничар.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Општи опис
квалификације

Фармацеутски техничар обавља апотекарску делатност у јавној или болничкој апотеци, ради у галенској лабораторији, велепродаји и фармацеутској индустрији, у складу са законском регулативом у области фармације и здравствене заштите.

Обучен је за: пријем и складиштење сировина, амбалаже, лекова, медицинских средстава и других производа за унапређење и очување здравља, под надзором магистра фармације; издавање и давање упутства за употребу лекова са режимом издавања без лекарског рецепта, под надзором магистра фармације; прикупљање информација од пацијента приликом издавања дијететских суплемената, козметичких производа, као и других производа за унапређење и очување здравља, на основу којих даје савет или препоруку за одговарајући производ, те по потреби тражи додатну консултацију магистра фармације; израду магистралних и галенских лекова, козметичких и других производа за унапређење и очување здравља, уз надзор одговорног магистра фармације, те учешће у производном процесу у фармацеутској индустрији у складу са важећим законским прописима.

Вешто комуницира у различитим контекстима активно доприноси неговању културе изражавања и делотворно на једном страном језику, укључујући комуникацију са сарадницима и клијентима у којој примењује језик и терминологију специфичну за област фармације и здравствене заштите; продуктивно примењује математичке моделе, техничка и технолошка знања и информационо-комуникационе технологије (ИКТ) у решавању проблема; ефикасно учи, усавршава се и развија своју каријеру; активно учествује у иницирању и реализацији пројеката који доприносе добробити заједнице и одрживом развоју.

Активно доприноси неговању толеранције, људских права и културне традиције и баштине у оквиру организације и у различитим социјалним контекстима; одговоран је према сопственом здрављу и спреман да се укључи у активности усмерене ка очувању окружења у којем живи и ради.

Ниво општих и стручних знања, вештина, способности и ставова у оквиру стечених компетенција, фармацеутском техничару омогућава запошљавање и наставак школовања.

Компетенције

- Обављање апотекарске делатности у јавним или болничким апотекама, у складу са законском регулативом;
- Учествовање у изради галенских и магистралних лекова, козметичких и других производа за унапређење и очување здравља;
- Обављање административно-техничких послова у велепродаји лекова, медицинских средстава, козметичких и других производа за унапређење и очување здравља;
- Извођење фармацеутско-технолошких операција у производном процесу у складу са стандардима и процедурама у фармацеутској индустрији;
- Кључне компетенције.⁵

По стеченој квалификацији, лице ће бити у стању да:

Знања

- интерпретира законске прописе који регулишу: обављање апотекарске делатности у Републици Србији, област промета на мало и велико лекова, медицинских средстава, козметичких и других производа за унапређење и очување здравља; делатност производње фармацеутских производа и препарата; стандарде и смернице добре апотекарске праксе; смернице добре произвођачке праксе, као и праксе у дистрибуцији лекова;
- објасни начине и прописане услове пријема, разврставања и класификовања сировина, лекова и медицинских средстава, козметичких, као и других производа за унапређење и очување здравља;
- опише карактеристике, употребу, чување и идентификацију фармацеутско-хемијских супстанци, као и врсте, облике, механизме дејства, примену и нежељене ефекте лекова;
- објасни поступке израде магистралних и галенских лекова, медицинских средстава, козметичких и других производа за унапређење и очување здравља, у складу са важећим прописима;
- објасни поступке и прописе у вези са складиштењем, руковањем и чувањем сировина, амбалаже, лекова, медицинских средстава, козметичких и других производа за унапређење и очување здравља;
- објасни одабир одговарајућег паковања и начина отпремања робе у складу са смерницама добре праксе у дистрибуцији лекова и медицинских средстава;
- опише фармацеутско-технолошке фазе, поступке, операције, те место и задатке техничара у производном процесу у складу са прописима и стандардима у делатности производње фармацеутских производа и препарата;

⁵ На основу: Правилника о општим стандардима постигнућа за крај општег средњег образовања и средњег стручног образовања у делу општеобразовних предмета („Службени гласник РС“, бр. 117/13)

Знања

- опише начине вођења евиденција и обраде података у фармацеутској пракси, као и технолошку и производну документацију и евиденције у фармацеутској производњи;
- опише мере безбедности и заштите здравља на раду, заштите животне средине при обављању послова фармацеутског техничара.

Вештине

- врши пријем сировина, амбалаже, лекова и медицинских средстава, козметичких и других производа за унапређење и очување здравља, као и проверу рока употребе, обезбеђености сертификата, декларација и упутстава, под надзором магистра фармације;
- издаје и даје упутства за употребу лека који се издаје по режиму без лекарског рецепта, медицинских средстава, те биљних лековитих производа, под надзором магистра фармације и у складу са прописима, стандардима и смерницама добре апотекарске праксе (ДАП);
- прикупља информације од пацијента приликом издавања дијететских, козметичких и других производа за унапређење и очување здравља, на основу којих даје савет или препоруку за одговарајући производ, те по потреби тражи додатну консултацију магистра фармације;
- спроведе прописане процедуре за складиштење, чување и дефектирање сировина и амбалаже, лекова и медицинских средстава, дијететских и козметичких производа, као и других производа за унапређење и очување здравља;
- израђује магистралне и галенске лекове, козметичке и друге производе за унапређење и очување здравља, у складу са прописаном процедуром, стандардима и смерницама, те под надзором одговорног магистра фармације;
- припрема и пакује фармацеутски производ и препарате за употребу, по налогу магистра фармације;
- одвоји лекове и медицинска средства на основу захтева, налога и требовања са одељења одобреног од стране магистра фармације;
- врши административне послове и обраду података, те води прописану евиденцију у апотеци, галенској лабораторији и велепродаји, под надзором одговорног лица;
- изврши квалитативни и квантитативни пријем робе у велепродаји и спроведе одговарајуће поступке складиштења, чувања, паковања и отпремања робе из магацина у складу са смерницама добре праксе у дистрибуцији (GDP);

Вештине

- изводи фармацеутско-технолошке операције и задатке у производном процесу у складу са прописима и стандардима у делатности производње фармацеутских производа и препарата;
- врши квантитативне, квалитативне лабораторијске анализе и испитивања у производњи фармацеутских производа, под надзором одговорног лица;
- учествује у праћењу и евалуацији ефеката примене и најчешћих нежељених ефеката фармацеутских производа;
- води технолошку и производну документацију и евиденције у фармацеутској производњи, у складу са смерницама добре произвођачке праксе (GMP);
- разврстава и рукује фармацеутским отпадом под надзором магистра фармације или одговорног лица, у складу са важећим прописима.

Способности и ставови

- савесно, одговорно, уредно и прецизно обавља послове у складу са техничко-технолошким процедурама и законским прописима у области фармације и здравствене заштите, смерницама добре праксе (апотекарске, произвођачке и праксе у дистрибуцији);
- одговорно, прецизно, јасно и недвосмислено саветује пацијенте, укључујући подизање свести о опасности од злоупотребе и неконтролисаног комбиновања лекова са режимом издавања без рецепта;
- испољава љубазност, етичност и професионализам у односу према пацијентима;
- ефикасно планира и организује време и активности поштујући рокове;
- води рачуна о функционалности и техничкој исправности опреме, уређаја и инструмената које користи при обављању посла;
- испољава прецизност, предузимљивост, објективност и самокритичност при обављању посла;
- ефикасно примењује ИКТ за прикупљање података о фармацеутским производима, у реализацији задатака и вођењу евиденција;
- прилагођава се променама, уочава проблеме и учествује у њиховом решавању, и у оквиру нестандардних послова;
- промовише вредности сарадње у професионалном и животном окружењу и доприноси култури уважавања и сарадње;
- испољава поштовање права других и уважавање културолошких разлика, руководећи се правима и одговорностима које има као припадник заједнице;
- испољава одговоран однос према здрављу и заштити околине и спреман је да се на том пољу ангажује;

Способности и ставови	<ul style="list-style-type: none"> - одговорно и продуктивно учествује у животу организације у којој ради и друштвеном животу заједнице; - иницира учење, активно и одговорно учествује у целоживотном учењу.
-----------------------	---

Начин провере остварености исхода учења	<p>Праћење развоја и напредовања ученика у достизању исхода и стандарда постигнућа, као и напредовање у развијању компетенција обавља се формативним и сумативним оцењивањем.</p> <p>Оцењивање је описно и бројчано.</p> <p>Бројчане оцене ученика су:</p> <ul style="list-style-type: none"> - одличан (5), - врло добар (4), - добар (3), - довољан (2) и - недовољан (1). <p>Оцена недовољан (1) није прелазна оцена.</p> <p>Оцењивање се остварује применом различитих метода и техника (пројектни, радни задаци и сл.).</p> <p>Сумативно се оцењује на полугодишту, крају школске године и на стручној матури.</p>
---	--

ОСИГУРАЊЕ КВАЛИТЕТА КВАЛИФИКАЦИЈЕ

Квалификације реализатора програма	<p>Одговарајуће образовање:</p> <ul style="list-style-type: none"> - нивоа 7 НОКС-а (подниво 7.1, подниво 7.2), <p>а изузетно одговарајуће образовање</p> <ul style="list-style-type: none"> - нивоа 6 НОКС-а (подниво 6.1, подниво 6.2), <p>односно</p> <ul style="list-style-type: none"> - средње образовање, уколико се за одговарајуће предмете не образују наставници са одговарајућим образовањем нивоа 7 НОКС-а, у складу са Законом о основама система образовања и васпитања. <p>За наставника практичне наставе одговарајуће образовање</p> <ul style="list-style-type: none"> - нивоа 6 НОКС-а (подниво 6.1, подниво 6.2) или - нивоа 5 НОКС-а (одговарајуће специјалистичко, односно мајсторско образовање са петогодишњим радним искуством у струци са датим нивоом квалификације), уколико се за одговарајуће предмете не образују наставници са одговарајућим образовањем нивоа 7 НОКС-а, у складу са Законом о основама система образовања и васпитања.
Организација надлежна за издавање јавне исправе	Средње стручне школе